

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

ČÍSLO 1.

SOBOTA - 12. ČERVNA 2010

MÍSTO ÚVODNÍKU...

OD DĚTSKÉ SCÉNY K VYMŘENÍ LIDSTVA A ZPÁTKY

Dětská scéna je úžasná věc. Celostátní kolo v Trutnově byl pro mě vždycky svátek, na který jsem se těšil víc než na Vánoce či Velikonoce. Kromě zajímavých reci-

tačních i divadelních vystoupení tu člověk zažije hmatatelně přátelskou atmosféru, plno zábavy až recese, hemží se to tu samými slušnými a příjemnými lidmi, zkrátka idyla. Vsadím se, že nebyť toho všeho někteří recitátoři by se sem ani s oblibou nevraceli. Skutečně. Mně samotnému (byl jsem tu už dvakrát) nikdy nešlo o to dostat se sem kvůli nějaké cti, že jsem z nejlepších mladých recitátorů v České republice nebo tak něco, leč právě kvůli tomu vlídnému a přátelskému ovzduší, které tu panuje.

Tím víc mně bylo smutno z toho, že jsem se sem letos jako recitátor nedostal. Velice jsem se zachmuřil a z různých depresivních myšlenek (-sebevražda, emigrace apod.) mě vytrhla až zpráva o možnosti zúčastnit se jako přispěvatel do míst-

ního deníku. Čili se nakonec do tohoto kolektivu přece jen zařadím.

Ale i přes to, co jsem výše hlásal, je mi docela líto, že si tu letos nezarecituju. Na textech jsem přece jenom nechal kus práce i času. Kromě toho člověk každým svým recitovaným textem dává najevo svůj životní postoj a názor a ten se samozřejmě bez publika dává najevo dost špatně, respektive neefektivně. A lepší publikum než své vrstevníky, kteří jsou navíc naladěni na stejnou strunu jako já, si ani neumím představit. Málokdy se dá narazit na tak příhodné diváky jako na Dětské scéně. Řekl bych, že všichni recitátoři tu mají více či méně něco společného, ať už životní situace nebo určitý úhel pohledu na svět. Soudím tak podle toho, že k tomu, aby mladý člověk (snažil jsem se vyvarovat tohoto zažitého socialistického pojmu), začal dnes recitovat, musí mít nějaký důvod. Recitace není in, čili dělat to kvůli uznání a obdivu u přátel se příliš nevyplatí. Ani děvče dnes už poezií nezbalíš. Naopak, tímto nepopiratelným vybočením z daných pravidel kolektivu a popřením základních hodnot naší drahé generace člověk někdy klesne až na samé dno společnosti. Z jakého důvodu nám tedy stojí za to provozovat dobrovolně tuto podivnou a nepraktickou činnost? Něco za tím zřejmě bude. Nerad bych mluvil za jiné, ale řekl bych, že takovým obecným pojítkem všech

recitátorů (ale i divadelníků, literátů...) je určitá touha nebo nutkání vyjadřovat své pocity. A to trochu propracovanějším a složitějším způsobem než je při dnešních měřítkách nutné.

Podle mě je to záslužné. Kultura jako taková má svojí platnost, tím víc čím víc se o tom pochybuje. Tato myšlenka je možná trochu diskutabilní, zvláště z pera patnáctiletého neúspěšného recitátora. Mám však za to, že nebytí té neutuchající touhy těch některých lidí dělit se s ostatními o své názory, tím vynášet otázky a tím způsobovat u diváka sebemenší myšlenkové pochody, tak tady už dávno nejsme (my - lidstvo). Respektive velmi brzo bychom přestali být nejinteligentnějším druhem na Zemi.

Až mně zatrnulo, k čemu jsem se to dostal od chvalozpěvů na přátelskou atmosféru Dětské scény. Ale můžu na ně směle navázat.

Tahle přehlídka je pro mě cenná hlavně v tom, že se tu ti lidé „s neutuchající touhou“ mohou jednak scházet a jednak realizovat. Co se mě týče, každá minuta zde je ohromně poučná a přínosná, proto jsem tu i letos.

Ve vzduchu zde visí zvláštní sluk, nápadů, myšlenek, rad, vtipů a inspirace. Co více si každý aspirant na kumštýře může přát?

Jan Mrázek

NAHLÉDLI JSME...

DO DÍLNY IV. KATEGORIE VEDENÉ MARKÉTOU A MAGDALENOU

V pátečním odpoledni jsme byli svědky hned dvou dílen, které byly připraveny pro IV. kategorii recitátorů. První dílna byla pro recitátory opravdovým aktivním zahájením celostátní přehlídky Dětská scéna 2010 (pokud nebereme v potaz aktivně zapojenou ruku, která ovívala programem DS obličej skoro všech potících se lidí během oficiálního zahájení). Dílna tak byla velmi správně směřovaná k seznámení a vzájemnému poznání spolu-přednášečů. Nejprve proběhlo několik cvičení na odhalení a zapamatování jmen, pak se vedoucí dílny (Markéta a Magdalena) zaměřily na poněkud osobnější poznávání. Nejvíce vypovídající bylo tvoření vlastních osobních erbů jednotlivých přednášečů. Dozvěděli jsme se plno očekávaných charakteristik (zájem o divadlo, hudbu a literaturu, sklon k extroverzi), ale i plno charakteristik neobvyklých, někdy až poněkud bizarních (točení piva, nevymáchaná huba, bojové sporty, GB a USA, spirála, lidi a všechno, co mi může odpovědět). Členové IV. kategorie našli vzájemné shody i rozdíly, společně však fungují výborně. Nebojí se komunikovat; dokáží společně tvořit; když mají mít zavřené oči, nikdo se opravdu nedívá; ale hlavně... stále se usmívají a mají chuť tady sebe „prodat“ a z druhé strany zas stoprocentně naslouchat.

Filip Hutečka: *Jsem tu podruhé a splnilo to nadšení, které jsem očekával. V pohodě to bylo, lidi jsou tady v klidu, nikdo nemá žádný nervy, nebo to aspoň není vidět, pokecali jsme si, v pohodě.*

Anežka Buriánková: *Znám se s některými lidmi už od loňska, takže už bylo lehčí se seznámit s dalšími, než kdybych vůbec nikoho neznala. Je fajn, že jsme se takhle brzy a hezky poznali... Bylo to příjemné.*

Druhá, večerní dílna byla ve stylu strukturované dramatické hry s tématem první nešťastné lásky. Dílna sice děti zdá se bavila, pro mnohé to bylo dle jejich slov první setkání s touto formou práce, avšak na nás byla možná až moc patetická a zatěžkaná. Snad si práci v této dílně recitátoři tuto oblast citů vybili, aby ve svých nadcházejících výstupech již existovali s nadhledem, „ajfrem“ a chutí do života.

Na závěr bychom ještě rádi zveřejnili jeden poznatek o skupině, formulovaný do tohoto motta: „Že nevidím? Neva! Vidí druzí a pak mi to poví!“ Kdo chce vědět víc, ať si počká na další číslo deníku DS, ve kterém se o celé IV. kategorii dozví mnoho dalších, z celého dalšího dne shromážděných informací.

Kamila a Jonáš

NA SLOVÍČKO S...

EMOU ZÁMEČNÍKOVOU, AUTORKOU KNIHY CESTA K PŘEDNESU

KUDY, KUDY CESTÍČKA K PŘEDNESU

Vždy se předpokládalo, že češtinář bude s dětmi „nacvičovat“ recitační pásma, bude je připravovat na recitační soutěže atd. Předpokládalo se, že jaksi intuitivně a samozřejmě bude vědět „jak na to“. No, mnohdy to bylo opravdu hodně intuitivní a mnohý adept učitelského povolání si připadal jako poutník v neprobádané zemi. Na cestě je poutníkovi vždycky vítaný zkušený průvodce, který mu ušetří alespoň některé odbočky do slepých uliček. Poutníkovi by jistě pomohla i nějaká směrovka, která by ukázala ke kýženému cíli. Dnešní češtinář (a ostatně každý, kdo se zajímá o přednes) takového průvodce a takovou směrovku má - je jím Ema Zámečnicková a její kniha Cesta k přednesu aneb Průvodce pro pedagogy a mladé recitátory.

Emu Zámečnickovou většinou znáte. Během roku se s ní nejčastěji setkáváte v porotách soutěží, na seminářích, vídáte ji na Dětské scéně v Trutnově. Nedivíte se tomu, protože Ema Zámečnicková do tohoto prostředí prostě patří. Když byste však jenom trochu zapátrali v jejích pracovních aktivitách, tak byste se divit začali, protože je jich tolik, že je téměř nemožné všechny stihnout. Já jsem zapátrala a mohu i vám alespoň částečně představit některé oblasti této činnosti, které se prolínají jako pestré obrazy kaleidoskopu, ale všechny nějak souvisejí s divadlem.

Ema Zámečnicková vystudovala na DAMU obor dramatická výchova. Už ve své bakalářské práci „Výuka přednesu na základní umělecké škole (Pokus o postižení dané problematiky)“ a později v diplomové práci „O přednesu (nejen) na základní umělecké škole v teorii a příkladech“ (ukázky byly publikovány v příloze Deníku Dětské scény 1997, č. 1-3, Ústí nad Orlicí 1997) se snaží utřídit své poznatky z praxe a možná zde je základ pozdější knihy. Studium pro ni bylo důležité, protože působí jako pedagožka literárně dramatického oboru ZUŠ Na Střežině v Hradci Králové. Režirovala zde řadu inscenací, které jsou náměty i stylem velmi různorodé a pestré (např. 1991 O. Wilde, Sobecký obr, 1994 Něco z Maryši pro jednu herečku a housle, 1998 Ocitám se v peřejích Pa, 1999 Popletové, verše E. Leara atd.). K některým autorům se vrací častěji (J. Werich – Lakomá Barka 1992, Tři sestry a jeden prsten 2003. Knihou K. Poláčka Bylo nás pět se nechá inspirovat v roce 1994 a 2004 v inscenaci ...napadlo hodně sněhu). Ve školním roce 2008-2009 režirovala E. Zámečnicková inscenace – Láska, láska, Romské pohádky (hrály se např. na romském festivalu a v rámci programu Open air Mezinárodního festivalu Divadla evropských regionů) a Sen o P. Posledně jmenovanou inscenaci hrál soubor JEZLE (tvoří jej studenti JAMU, DAMU i jiných vysokých škol), jenž se vytvořil v rámci divadla Jesličky, které působí při ZUŠ v Hradci Králové. V rozhlasovém rozhovoru E. Zámečnicková uvedla, že hra vznikla na motivy hry Zoltána Egressyho, ale byla aktualizována a přenesena do českého prostředí 90. let minulého století, právě pro silný motiv vyrovnávání se s dobou. Soubor se rozhodl hrát v přirozeném prostředí hry - v hospodách, což zvyšuje autentičnost, kdy diváci se stávají komparesem, herci jsou uvolněnější. „Prostředí se přizpůsobuje hře a hra se přizpůsobuje prostředí,“ uvedla E. Zámečnicková.

Ostatně divadlo se životem propojuje i jinak - např. v roce 2005 vznikl úspěšný projekt „Scénické prohlídky Bílé věže aneb Co se děje po setmění“, pro který vytvořila scénář a vycházela při tom především z pověstí a vyprávění.

E. Zámečnicková však sama také hraje. Její jméno je spojeno se souborem Nejhodnější medvídky, se kterými již nyní sice nehraje, ale kontakt s nimi trvá a Ema Zámečnicková doufá, že se k hraní zase někdy vrátí. Inscenace tohoto souboru jsou podle kritik provokativní, aktuální, vtipné.

Ema Zámečnicková však nереžiruje pouze divadelní a recitační představení, ale i operu (bylo jich 8 a nejúspěšnější byla opera Dido a Aeneas), protože učí na Konzervatoři Pardubice. Kromě toho na katedře výchovné dramatiky DAMU vyučuje předmět Metodika práce s dětským přednášečem. Přednesu se věnuje po všech stránkách - prakticky, teoreticky, metodicky. Odráží se to i v její publikační činnosti („Dětský přednes a jeho nevyužití možnosti“ in Zlatý máj. O dětské literatuře a umění, Praha: Česká sekce IBBY, 2000,

„Recitace aneb Popelka v základních a středních školách“ in Raadce učitele. Praktické rady pro výuku i Váš osobní rozvoj, Praha: RAABE, 2004.

„Recitace (nejen) na ZUŠ, její podoby a možnosti“, Talent 8, 2006, č. 5-8), která jako by směřovala ke knize, jež se stala tou pomyslnou směrovkou na cestě k přednesu. Kniha (vyšla v roce 2009) je po všech stránkách neobyčejná. Nejenom, že je po odborné stránce velmi užitečná a spolehlivá, ale díky ilustracím Zuzany Vítkové také velmi názorná a čtivá.

EMA
ZÁMEČNÍKOVÁ

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... chlazení

... chlazení

... chlazení

... hlazení

Také letos Emu Zámečnickovou můžete potkat v Trutnově. Mimo jiné povede seminářD Tři dny s dětským přednesem. Je vlastně pořád na Cestě za přednesem, za ...no můžete si vybrat, teď už víte, že možnost, kam E.Zámečnicková může směřovat, je mnoho. Na chvíli jsem se přidala a položila jí pár otázek. Můžete se přidat i vy.

Jak se jmenovala první básnička, kterou jste měla touhu přednášet? Čím vás zaujala?

Položili maličkou na vyhrátou mez a nad její hlavičkou šumí, šumí, les. Není to les jako jiný, jsou to samé kopretiny.....

Byla to básnička, ale nemám ji teď po ruce, tak ji píši takto prozaicky. Stále mi zní v hlavě.

Byly některé básně rozhodující / typické pro jednotlivé vaše životní etapy – dětství, dospívání...?

V pubertě jsem kromě Wolker, Šrámka, Puškina milovala Český sen Josefa Kainara. Cítila jsem se hrozně vlastenecky, tak nějak hezky naivně. Jen jsem nechápala, že v některých vydáních byli Stalini noví reci a v některých ti rekové přišli z dále...

Všechny lásky jsem moc prožívala, takže jsem hltala vše milostné, asi jsem v jistých dobách nic jiného z poezie nečetla ani nepřednášela...Kdyby se mi to tak vrátilo!

Pak dada – pamětníci si snad vzpomenou na kabaret Poslyš, sestřičko. Tahle inscenace (to jsem ještě vášnivě, a prý dobře, hrála...) mě hodně a na dlouho ovlivnila. „Kdo neviděl tlusté ďábly jak si mastí ryšavé vlasy“.

Co pro vás bylo hlavním impulsem pro to, abyste se věnovala práci s dětskými a mladými recitátory?

Vlastní zkušenost. Mně přednes v dětství hodně pomohl. Pak asi jistá posedlost, nedá se to nutkání nijak pojmenovat....

Jaký je zásadní rozdíl mezi dětským, dospívajícím a dospělým recitátorem?

Dětský a „dospívající“ přednes vnímám pedagogicky, jako výchovné působení, samotný produkt – vystoupení na veřejnosti není to nejdůležitější. U dospělého to je pro mne složitější. Dle mého mínění je nutná zodpovědnost samotného recitátora – k autorovi, k publiku a k sobě samému. A samotný přednes je vrchol.

Jakou nejdůležitější vlastnost/vlastnosti by měl mít recitátor /interpret?

Pokoru.

Co pro vás bylo těmi výše zmíněnými směrůvkami při práci s interprety – myslím tím lidi, publikace?

Bylo jich hodně, musela bych se více zamyslet, zavzpomínat. Hlavně vlastní zkušenosti z vlastního přednesu, ze soutěží, seminářů, tak nějak se to ve mně formovalo.

Jak vůbec vznikla myšlenka napsat knihu o přednesu? Měla jste nějaký vzor pro koncepci své knihy?

Vzor jsem neměla. O přednesu jsem psala dost často, měla jsem nasbírané velké množství materiálu. Cítila jsem potřebu si vše srovnat, ujasnit, sama pro sebe, pro druhé. Pak mne popostrčil Jarda Provazník, bez něho by kniha nevyšla. A taky jsem si uvědomila, že dlouho o přednesu nic nevyšlo. A v neposlední řadě – vzpomněla jsem si, jak by mi kdysi taková knížka pomohla v mých začátcích.

Využila jste všechny nashromážděný materiál?

Nevyužila. A co jsem použila, to jsem dosti přepracovala.

Co bylo při té práci (myslím při shromažďování materiálu a při jeho zpracování) nejtěžší?

Najít čas, klid na práci. Jak krásné by bylo, kdybych mohla tehdy jen psát! Někdy šlo o velký stres a jen díky pochopení Jardy Provazníka jsem se dohrabala ke konci.

Které kapitoly knihy byly pro vás při psaní nejobtížnější?

Ty, které zabíhaly do literární teorie. Bylo velmi těžké vybrat to, co je podstatné pro přednes, určit hranici.

Co vás naopak pobavilo, z čeho jste měla radost?

Vymýšlení námětů pro ilustrace se Zuzankou Vítkovou. To byla nádhera – moc si rozumíme, jsme zcela napojeny. Rády bychom tohoto spojení ještě někdy využily.

Na kterou kapitolu své knihy byste čtenáře zvlášť chtěla upozornit?

Především na kapitolu Co je přednes.

Čtenářům přinese vaše kniha jistě mnoho užitečného, veselého a budou se k ní jistě hodně vracet. Co však vaše kniha přinesla vám?

Pocit, že tady po mně něco zbyde.....

Plánujete nějaké pokračování?

Zatím moc ne, ale ráda bych i kvůli příjemné spolupráci se Zuzankou.

Jakou otázku nejčastěji, myslím v rámci své práce i zmíněné knihy, dostáváte od dospělých, jakou od dětí?

Od dospělých – „kde mám vzít texty“, od dětí – „povedlo se mi to“?

Jakou otázku byste Emě Zámečnickové položila, pokud byste byla redaktorkou letošního Deníku Dětské scény? A jak byste si odpověděla?

Otázka by zněla V čem vidíš budoucnost přednesu? A odpověď by byla dost složitá. Myslím, že je potřeba, aby se studenti s přednesem více setkávali už na školách všech stupňů. Když se budoucí učitelé literatury s ním seznámí, budou se mu více věnovat i ve své praxi. Budoucnost přednesu je v hledání nových cest, prostředků, forem. Přednes se musí zbavit balastu, který na něm za léta ulpěl. Veřejnost by měla přednes chápat jako součást výchovného procesu, jako něco, co pomáhá vyslovit se ke světu, k sobě samému. To je pro mladé lidi důležité. Proto také hledat nové cesty, např. nedávno jsem společně s manželem, který učí na ZUŠ hru na kytaru, uspořádali společné vystoupení. Spojení rockové hudby a přednesu se nečekaně osvědčilo.

Jakou profesní otázku nejčastěji kladete sama sobě? A jak si na ni odpovídáte?

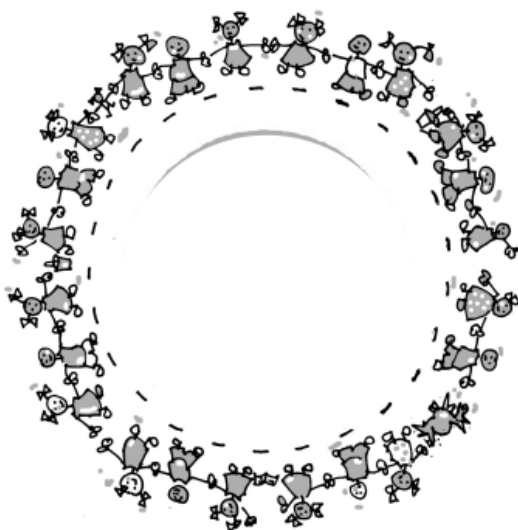
Nejsem už vysátá? Neopakují se? Neměla bych se „stáhnout“?

Máte nějaké další motto, které vás při vaší práci provází?

„Největší moudrostí je pevná vůle.“

Tak to byly otázky pro Emu Zámečnickovou a její odpovědi. Rozhovor byl veden „virtuální formou“, maily poletovaly mezi Tábořem a Hradcem Králové, a i když jsem měla ze začátku dost trému, nakonec jsem litovala, že jsem těch otázek nepoložila víc. Teď už jenom Emě Zámečnickové poděkuji za milý přístup, který zvolila pro naši korespondenci a vám, čtenářům, se omlouvám. Mám totiž rozečtenou moc zajímavou knihu - Cestu k přednesu aneb Průvodce pro pedagogy a mladé recitátory.

Jindřiška Bumerlov

ZASLECHLI JSME... O III. KATEGORII OD EMY ZÁMEČNÍKOVÉ

Jak byste okomentovala první blok vystoupení?

Nebylo tam nic, u čeho bych si řekla „Kde se to tu vzalo?!“. Byla tam problematická Střela [text od J. Suchého v podání Barbory Kachlířové] - musí se hodně hlídat to, o čem to je. Jinak jsem obdivovala tu první holčičku [Silvie Mlynarczykové], ta se s tím vyrovnala hrozně dobře, zvlášť když šla první a navíc v tomhle teple. Všichni jsou v tomto směru stateční!

...druhý blok vystoupení?

Pro ty děti je to strašně náročné. Ty děti sem od rána jedou; než se sem dostanou; pak v tomhle vedru; neznámý prostředí... To je od nich tak obdivuhodný, dala bych každému metál, ten největší! Každému by se mělo plácát a už vůbec nikdo neměl zívát, každý by to měl ovládnout, dát těm dětem najevo, jak jsou stateční.

Některé děti jsem viděla již předtím, když jsem je porotovala. Bylo pro mne zajímavé teď sledovat, kde tomu ten čas prospěl a kde naopak. Například Jana Sайдlová podle mě narostla.

Dále se mi tady objevila otázka, jak říkat Petra Nikla, jak to sdělovat? Pro mne asi zatím, ale ještě to nemám konečně vyřešený, je to v tom - najít si nějaké své téma a jít po něm. Protože, když se to jenom říká, jak to leží a běží, a nic se s tím nedělá, tak mi přijde, že je to škoda.

Další velká otázka je nad Uspávkou s Hokusajem [od Jana Skácela]. To je ten problém, že ne vše, co bylo napsané a vydané jako literatura pro děti, můžou děti recitovat. Ale ta holčička [Michaela Petřeková] se dostala až sem na národní přehlídku a nějak se s tím porvala a její boj byl velmi statečný. Ale už to říkám kolik let, jestli by se nemohl udělat seminář „Kterak přednášet uspávanky Jana Skácela“.

Kipling [text v podání Jakuba Vláška] - tady jsem měla pocit, že si tam našel svoje téma, ale ta náročnost samotného textu byla taky značná.

Ota Pavel - z jaké strany to může dítě uchopit? Klobouk dolů před tím chlapcem, je to šikovný kluk, hezky mluvil, s citem. Ale je otázka, jestli tohle vůbec nabízet. Znovu říkám, že je rozdíl mezi tím, co nabídneme dětem, aby četly, aby se tím zaobíraly, a tím, co budou recitovat. U toho Oty Pavla to chce nějakou tu životní zkušenost, kterou ten chlapec nemůže mít.

...třetí blok vystoupení?

Opět setkání s texty, u kterých vždycky váhám, jestli to ty děti můžou říkat. Byl to zase ten Ota Pavel a Čapek. Ale - oba přednášeči [Matouš Bečka, Magdalena Podrazilová] si v tomto případě v textu našli svoje téma, našli klíč, jak to říkat, a po svém to sdělili. Víc patrné to bylo u toho Čapka.

Tahle poslední třetina byla asi nejsilnější. Obdivovala jsem hlavně posledního chlapce [Jiří Pokorný], líbila se mi i ta předposlední dívenka [Barbora Načeradská] nebo ten Ivan Kraus [text Tomáše Fejtek]. Když to vezmu průměrem, tak z té třetí části mám zážitek.

Kamila a Jonáš

VČERA
RECITOVALI ...

Mark Malevič

Gabriela Latzková

Šimon Bruckner

Barbora Načeradská

JEDEN DEN S...

RECITÁTORY III. KATEGORIE

Z dílny pro 3. kategorii sólových recitátorů.

Dvacítka recitátorů třetí kategorie stojí v kruhu ve volné, „jevištní“ části auly Lesnické školy. Dva lektori se od skupiny nápadně odlišují, ne jen věkem, patrným především na mužném vousu Vojtěcha Hanzálka, ale především energií, kterou kolem sebe rozhazují.

Takový obraz se mi naskytá, když z posledních sil přemohu blankytný závěs a zcela zchvácen a sežehnut padám do křesílka v části „hledištní“. Snažím se zachránit si život nastavováním svého těla energetické sprše (druhou sprchující je Alena Skuhrovcová) a pomalu se soustřeďuji na souvislosti dění. Po chvíli jsem schopen vnímat smysl a cíl jejich energetické smršti. Lektori takto entuziasticky právě vysvětlují pravidla první, seznamovací (v daném souvislostech mi nepříjde příliš vhodné užití jinak případného označení rozehřívací) aktivity dílny. Recitátor, na kterého je druhým zamáváno, vyřkne své jméno, jeho sousedé pak jméno zopakují. Vše by se mělo opakovat dále a zároveň nabírat na rychlosti.

Ve chvíli, kdy se činnost začíná, se rozdíl energií lektorů a účastníků vyjeví v celé hloubce. Tro-pické počasí vybírá svou daň a já si všímám, kolik z recitátorů, kteří mají přibližně za hodinu podávat optimální výkon, potřebuje první energetickou pomoc snad více než já. Recitátoři nesmírně zvolna pozvedají své přetěžké hliněné ruce k pozdravu, Vojtěchovo mohutné povzbuzování a fandění je nechává zcela žhavými (nikoli tedy, jako v obyčejné dny, chladnými). Alena, zdá se, snahu vzdala a schovává se na mém území mezi židlemi. Mění se pravidla aktivity, nikoli však její tempo, a to, ač se Alena opět přidává k povzbuzování.

Lektori přecházejí k další činnosti a já si všímám pravého důvodu Alenina zmizení. V uličce hlediště jsou rozestý papírky a na nich směs čísel a písmen. Recitátoři s obavami naslouchají pravidlům. Je požadováno přemýšlení, rychlost, spolupráce, uť! Papírky jsou vlastně rozházenými klávesami obřího počítače, zvládneme-li se v daném čase postupně, ve spolupráci a po vzájemné kolektivní domluvě dotknout každého písmene abecedy, odpočítáme začátek celé Dětské scény. Nepodaří-li se nám to, vyletí, jak nás Vojtěch varuje, Dětská scéna do povětří. Do hry se opět sune skupina golemů, postupně ale kupodivu vztah recitátorů k hledání správných písmen ochlazuje (viz. obrácená terminologie výše), ve finále hry se pak kolektivně běhá, křičí, fandí, taktizuje, spolupracuje. Dětská scéna je zachráněna, energie konečně nachází své cíle a znásobena putuje prostorem.

Recitátoři zabydlují jeviště, tentokrát si každý nachází kousek svého prostoru. Lektori vedou k uvolněnému postoji, k uvědomění si dechu. Recitátoři mají za úkol pohmatem vyzkoušet kterými částmi těla je schopen pohnout dech (zdá se, že všemi). Následuje masáž a uvolnění mimických svalů. Vojtěch upozorňuje, že „dobrý obličej se pozná podle toho, že se vám všechno klepe“. Objevuje se plno velmi dobrých obličejů. „Nejlepší obličej je ten, který zvládne čerta“ praví Vojtěch a zapojuje do hry zvuk. Čertovské bleblání následuje startující automobil a nálada se dále uvolňuje. Ke všemu jsme příjemně ochlazení vedlejšími produkty vrčících úst. Za stálého vrčení motorů kreslíme do vzduchu vybraný artefakt ze svých přednesů.

Vzduch je plný obrazy a do hry zvolna vstupuje hlas a text. Recitátoři dostávají za úkol vzpomenout se na nějaký úderný verš (či větu) svého textu a s posledními slovy skutečně udeřit. Lépe řečeno tedy vrhnout a to cosi nepěkně tvrdého (dle svého vlastního výběru) a to přímo do hlediště (za příklad možného cíle by mohl, podle slov lektorů, sloužit třeba nějaký žurnalista). Ubohého muže zachraňují dobrovolníci, kteří se s vypjatou hrudí staví do zadních řad.

Okamžitě jsou zavaleni municí z dobře mířených vrhů, jakož i mohutnými promluvami. Jsou vystřídáni, posléze se oba tábory usmírují a následuje společné rozmlouvání se. Vzduchem tentokrát poletuje dolar, libra i rubl (také ovšem ježíš a marjá), dozvídáme se, že pudl prdl pudr.

Finále zastihuje účastníky opět v kruhu. Lektori mají pro ně na rozloučenou dárek. Je jím neposedná žabka, která pro štěstí přeskáče všemi dlaněmi. Rychlost, s jakou pak žabka proskáče kruhem, napovídá, že daleko podstatnějších darů se recitátorům dostalo již v průběhu dílny. Krom energie je to pak zcela určitě uvolnění, rozhybání se, ale také v počátku avizovaná možnost vzájemně se poznat, „dát se dohromady“ i v tomto poněkud samotářském oboru.

Michal

Rozbor III.kat

Recitátoři, pedagogové, studenti, doprovod, lektorský sbor i žurnalisté, vše je rozděleno do tří obřích kruhů, nikoli v obilí, ale v aule České lesnické akademie. Je 19:30 hodin a právě byla Jakubem Hulákem zahájena beseda lektorského sboru s recitátory 3. kategorie a jejich doprovodem. Dva z kruhů obsahují po dvou lektorech připravených pohovořit ke každému a s každým s okolo sedících recitátorů, jsou to Ivana Lubinová s Radkem Marušákem a Magda Veselá s Jaroslavem Provazníkem. Poslední kruh pak „obhospodařuje“ Jiřina Lhotská, lektorka osamocená, nicméně připravená stejně dobře.

Debata je téměř okamžitě po zahájení v plném proudu. Aulou se nese tré ztišených lektorských hlasů. Zdá se jako by toto tiché, intenzivní brumlání jaksi hypnoticky navodilo důvěrnou, bezpečnou atmosféru. Lektori rozebírají přednosti a slabiny jednotlivých vystoupení, především však vyzývají k otázkám, k vyjádření pocitů a názorů recitátora, ale také kolegů a doprovodů v kruhu. A názory a otázky padají, pocity jsou vyjadřovány. Recitátoři jsou schopni s překvapivým nadhledem reflektovat své výkony, podělit se o své problémy a pochybnosti. Dokáží obsáhle hovořit o tématech svých textů. Všude si všímám schopnosti přijmout připomínky jako možnost pro další rozvíjení se. Dominuje zodpovědnost, radost z tvorby, potřeba učit se.

Debata se v každém z kruhů se dotýká témat zásadních, fundamentálních, jde na dřeň, odhaluje nepříjemné. Vše ale klidně a vyrovnaně. Debatuje se o záležitostech techniky, o nutnosti text opravdově interpretovat, vyjádřit postoj, o potřebě sdělovat ne jen příběh, ale i to, co je nad ním, o důležitosti mít a promítat si, a skrze sebe tak i posluchačům, představitel film. Hovoří se o „nebezpečné hranici“ mezi interpretací poezie a dramatickým hraním.

Ze všech stran zaznívá cosi nesmírně zajímavého, člověk by byl nejraději ve všech kruzích najednou. Není to možné a tak zuřivý reportér intenzivně fluktuuje, stráží uši, šíří se představou, jaká že to zásadní debata mu uniká ve vedlejším kruhu.

Kruh Ivany Lubinové a Radka Marušáka pracuje, zdá se, metodou nejinteraktivnější. Ne jen, že je dán největší prostor názorům v kruhu, recitátoři jsou neustále dotazováni, vedeni k stále hlubšímu uvažování, je zde také kupříkladu iniciována anketa (o bílé paní).

Recitátoři putují od jednoho kruhu k druhému, dychtivě naslouchají dalším a dalším názorům, srovnávají, uvažují, neúnavně debatují. Když v devět hodin Lenka Novotná hlásí konec diskuse, zdá se tato ještě v plném proudu. V každém kruhu čeká ještě několik zájemců o třetí názor na svůj výkon. Ani lektori se nechystají debatu jen tak utnout. Debata končí tak klidně a rozvázně, jak se jevila po celou dobu. Aula je nasycena tvořivostí, radostí z práce, poezií.

Michal

Jana Sádlová

Matouš Bečka

Magdalena Podrazilová

Zdeněk Sušícký

PŘEDSTAVUJÍ SE...

LEKTORSKÝ SBOR PRO RECITÁTORY

**JEDINĚ
DENÍK DS!**

PŘEDSTAVUJÍ SE...

LEKTOŘI DÍLEN PRO RECITÁTORY

**KDE JSTE?
PŘEDNES!
JEDÉÉÉÉM!**

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

MICHAEL ENDE: DĚVČÁTKO MOMO A UKRADENÝ ČAS

Přeložila Milada Misárková. Klub mladých čtenářů, Albaros. Praha 2005

DRUHÁ KAPITOLA

Neobyčejná vlastnost a obyčejný spor

Od toho dne se malému děvčátku dařilo dobře. Také o tom byla Momo přesvědčena. Teď měla pořád kousek jídla, někdy víc, někdy méně, podle toho, jak se to zrovna hodilo a kolik hodní lidé mohli postrádat. Měla střechu nad hlavou a měla svou postel. Když se udělalo chladno, mohla si rozdělat oheň. A co bylo ze všeho nejdůležitější, Momo měla mnoho dobrých přátel.

Zkrátka a dobře Momo potkalo velké štěstí, že přišla k tak vlídným lidem. Ostatně Momo si to přesně tak myslela. Ale také muži a ženy záhy poznali, že i na ně se usmálo štěstí, a to o nic menší. Potřebovali děvčátko Momo, a divili se, jak předtím trávili svůj život bez holčičky. A čím déle Momo v jejich blízkosti žila, tím pro ně byla nepostradatelnější, dokonce tak nepostradatelná, že se jenom strachovali, aby jednoho dne zase neodešla.

A to byl důvod, proč měla Momo stále hosty. Skoro pořád jsi mohl vidět, jak někdo sedí u holčičky a z celé duše s ní rozpráví. A kdo děvčátko potřeboval a sám přijít nemohl, poslal někoho, aby ji přivedl. A tomu, kdo ještě nevěděl, že ji potřebuje, říkali druzí: „Jdi k Momo.“

Po nějaké době si v okolí amfiteátru zvykli tuto větu užívat naprosto běžně. Stejně jako se říká: „Všechno nejlepší!“ nebo „Dobrou chuť!“ nebo „Ví bůh!“, muži a ženy říkali při nejrůznějších příležitostech: „Jdi k Momo!“

Ale proč? Byla Momo tak neuvěřitelně chytrá? Dovedla každému dobře poradit a našla pokaždé to pravé slovo, když někdo potřeboval útěchu? Nebo snad uměla moudře a spravedlivě rozsuzovat spory mezi lidmi?

Ne, Momo to všechno uměla právě tak nedostatečně jako kterékoli jiné dítě.

Tak tedy ovládala něco, po čem lidé nabývali dobrou náladu? Třeba zpěv, nebo hru na nějaký nástroj? A neuměla Momo tančit a předvádět akrobatická čísla - protože když se to vezme, dá se říci, že Momo bydlela v jakémsi cirkusu?

Ne, ani to nebyl pravý důvod.

Nebo snad Momo znala nějaké čáry? Třeba jakousi tajemnou formuli, a tak dovedla od lidí zahánět všechny starosti a soužení? Možná že hádala z ruky, nebo nějak jinak předpovídala budoucnost?

Ne, nic takového.

Momo uměla něco docela jiného: Momo uměla naslouchat tak jako nikdo.

Teď asi kdekdo řekne, že na tom nic mimořádného není, neboť naslouchat umí přece každý.

Ale to se mýlí. Opravdu naslouchat druhému umí jen velmi málo lidí. A jak to uměla Momo, to nedovedl nikdo jiný.

Momo dovedla tak naslouchat, že hloupého napadaly znenadání velmi moudré myšlenky. Ne snad, že by něco řekla nebo se na něco zeptala, co by ho samo na takové myšlenky přivedlo. Ne, Momo jen seděla na svém místě a naslouchala. Naslouchala tak pozorně, jak pozorně naslouchat je vůbec možné, a s tak velkou účastí, jaká je vůbec myslitelná. Dívala se při tom na toho, kdo mluvil, velkýma temnými očima, a ten, na koho se tak dívala, cítil, jak mu najednou přicházejí myšlenky, o nichž by ho ani ve snu nenapadlo, že je podobných schopen.

Momo dovedla druhým tak naslouchat, že bezradný a nerozhodný najednou úplně přesně věděl, co chce. Nebo tak, že se ostýchavý zbavil naráz nesmělosti a pocítil odvahu. Nebo tak, že nešťastný a utlačený znovu nabyl důvěru a znovu se dovedl radovat. A když si někdo myslel, že je celý jeho život pochybený a nemá vůbec žádný smysl a že on sám je pouze jeden z milionů, částek, na které vůbec nezáleží a kterou lze nahradit stejně rychle jako

nádobí v kuchyni - a když šel a všechno to vyprávěl malému děvčátku Momo, najednou mu z nějakého záhadného důvodu bylo jasné, a to již při tom, kdy mu z úst ještě splyvala jeho vlastní slova, že se pořádně mýlí a že on, takový, jaký je, existuje mezi všemi lidmi jenom jednou jedinkrát, a to že je důvod, proč je právě svým vlastním způsobem pro svět důležitý. Ano, tak dovedla Momo druhému naslouchat!

Jednoho dne přišli k děvčátku dva muži, kteří se na smrt pohádali a už vůbec nechtěli spolu mluvit, třebaže to byli sousedé. Druzí jim radili, aby šli, probouha, k Momo, protože se přece nesluší, aby sousedé žili v nepřátelství. Nej dřív se oba zdráhali, ale pak se neradi podvolili.

Seděli na kamenných stupních starého amfiteátru, každý na úplně opačné straně, mlčeli jako ryba a tvářili se nasupeně. Podmračeně se dívali někam před sebe.

Jeden byl hostinský, druhý zedník. Momo znala hospodského i zedníka. Zedník jí postavil z velkých kamenů malá kamínka a jeho ruka namalovala na zdi voňavou kytici květů v rámu zavěšeném na hřebíčku. Zedník se jmenoval Nicola a byl to statný chlapík s černým nakrouceným knírem. Hostinskému říkali Nino. Byl hubený a pořád jako unavený. Nino měl najatý malý hostinský lokál na konci města. Sedávalo u něho jenom několik starých mužů. Po celý večer každý usrkal z jediné sklenice vína a povídali si o tom, co pamatovali. Také Nino a jeho kyprá žena Liliana byli přátelé malé Momo a již mnohokrát děvčátku něco dobrého přinesli.

Teď, když Momo viděla, že se Nino a Nicola na sebe zlobí, nejprve nevěděla, ke komu se má obrátit nej dřív. Konečně se posadila na krajíček kamenného jeviště, tak aby měla k jednomu i k druhému stejně daleko a žádného z nich neurazila. A pak se dívala střídavě z jednoho na druhého a čekala. Jsou věci, které potřebují čas - a čas byl jediné bohatství malé Momo.

Když muži už dlouho mlčky seděli, Nicola naráz prudce vstal a řekl: „Odcházím. Ukázal jsem dobrou vůli a přišel jsem. Ale vidíš, Momo, sama, jaký je to paliček. Nač bych ještě čekal?“

Otočil se a opravdu se měl k odchodu.

„Jen jdi, ať už jsi pryč!“ volal za ním Nino. „Ani jsi chodit nemusel. S darebákem se nebudu smířovat!“

Nicola udělal čelem vzad. Byl zlostí rudý jako krocan.

„Kdo je pro tebe darebák?“ zeptal se výhrůžně a vracel se zpátky. „Jen to ještě jednou řekni!“

„Ale kolikrát si budeš přát!“ křičel Nino. „Myslíš, že se nikdo neodváží povědět ti pravdu do očí, protože máš sílu a protože se o tobě ví, že jsi násilník? Jenomže já ti pravdu řeknu a řeknu ji každému, kdo ji bude chtít slyšet! Jenom pojď blíž a zab mne, jak ses o to už pokoušel!“

„Že jsem to opravdu neudělal!“ hulákal Nicola a svíral pěsti. „Vidíš, Momo, jak lže a jak člověka pomlouvá! Jen jsem ho popad za límec a mrštil jím do strouhy na pomýje za tou jeho špeluňkou. Tam by se ani krysa neutopila.“ A znovu se otočil k Ninovi a křičel: „Tak ty ještě žiješ... jak bohužel každý vidí!“

Pak následovala nekonečná výměna těch nejzvrhilejších nadávek a Momo z toho vůbec nemohla pochopit, o co vlastně jde a proč na sebe hostinský a zedník tak hořce zanevřeli. Ale slovo dalo slovo a postupně vycházelo najevo, že Nicola se dopustil onoho potupného činu jen proto, že mu předtím Nino ve svém lokálu dal facku, a to v přítomnosti několika hostů. Jenomže tomu zase předcházelo to, že Nicola chtěl Ninovi rozbít všechno nádobí v hostinci.

„To vůbec není pravda!“ bránil se rozhořčeně Nicola. „Mrštil jsem o stěnu jenom jedním džbánkem. Beztoho už byl prasklý!“

„Jenomže ten džbánek byl můj! Říká ti to něco? A kdyby třeba byl sdrátovaný, nemáš na něco takového právo!“

Nicola byl naopak stoprocentně přesvědčen, že jednal plným právem, neboť Nino, vysvětloval Nicola, urazil jeho zednickou čest.

„Víš, jak se o mně vyjádřil?“ křičel Nicola na malou Momo. „Řekl o mně, že nedokážu postavit rovnou zeď, protože jsem ve dne v noci opilý. A že už můj

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

pradědeček byl zrovna taková firma a stavěl prý šikmou věž v Pise!“

„Ale Nicola,“ řekl na to Nino, „to byla jenom legrace!“

„Pěkná legrace!“ hulákal Nicola. „O takové věci se nežertuje!“

Ale pak vyšlo najevo, že tím Nino jenom Nicolovi oplatil jeho vlastní zlo-
myslný kousek. Jednou ráno se totiž objevil na dveřích Ninova restaurační-
ho lokálu červený křiklavý nápis: „Kdo nemá v hlavě, nalejvá do džbánu.“
A na tom zase Nino neshledával nic zábavného.

Teď se chvíli do krve přeli, či žert byl vtipnější, a jako předtím se na sebe hně-
vivě osopovali. Ale pak naráz přestali.

Momo upřela velké černé oči nejprve na hostinského, pak na zedníka, a Ni-
cola ani Nino nevěděli, co její pohled znamená. Smála se jim v duchu? Nebo
byla Momo smutná? Obličej děvčátka nic neprozrazoval. Ale Nicola a Nino za-
koušeli najednou zvláštní pocit, jako by se na sebe dívali do zrcadla. A začali
se stydět.

„Tak dobrá,“ řekl Nicola, „asi jsem ti to neměl, Nino, psát na dveře. A taky
bych to nebyl udělal... Ale když jsi mi nechtěl nalít ani skleničku vína! Víš
dobře, že podle zákona jsi na to neměl právo. Vždycky jsem zaplatil, a neměl
jsi žádný důvod takhle se mnou zacházet.“

„Já že neměl důvod!“ rozkřikl se Nino na zedníka. „Tak ty se nepamatuješ, jak
to bylo se svatým Antoníčkem! Vidiš, jak jsi najednou zbledl! Ty jsi mě, milán-
ku, do slova a do písmene pěkně napálil. A to si nemusím nechat líbit!“

„Tak já tě napálil? Já tebe?“ volal Nicola. „Bylo to přesně naopak! Právě že ty
jsi chtěl, abych ti naletěl, jenomže se ti to nepodařilo!“

Ta příhoda se udála tak: V Ninově malé restauraci visel na zdi obrázek svatého
Antoníčka. Byl to laciný barvotisk. Nino reprodukcí kdysi vystříhl z obrázko-
vého časopisu a zarámoval.

Jednoho dne si Nicola něco umanol a chtěl barevného světce od Nina zís-
kat, a prý z toho důvodu, že se mu obzvlášť líbí. Nino tak rafinovaně jednal
o ceně, až Nicolu nakonec přiměl, že nabídl za svatého Antoníčka vlastní rá-
dio. Nino si mnul spokojeně ruce, protože Nicola pochopitelně značně trafil.
Ale obchod byl sjednán.

Jenomže teď se ukázalo, že je mezi barvotiskovým obrázkem a zadní stěnou
obrazu, vyříznutou z lepenky, vsunutá papírová bankovka, o níž neměl Nino
tušení. Najednou se karta obrátila a byl to on, koho někdo napálil.

A to ho zlobilo. Peníze žádal zkrátka a dobře nazpět, protože bankovka ne-
měla s jejich výměnným obchodem nic společného. Nicola se ošíval, a Nino
odmítl ještě nalít. A to byl začátek jejich sporu.

Když muži odmotali klubko sváru až na jeho začátek, chvíli oba zaraženě ml-
čeli.

Potom se Nino zeptal: „Řekni opravdu poctivě, Nicola, věděl jsi o těch peně-
zích, než jsme začali měnit, nebo nevěděl?“

„Přirozeně že věděl, Nino. Jinak bych s tebou neměnil.“

„Pak ale musíš přiznat, že jsi mě podvedl!“

„Jak to podvedl? A ty jsi o penězích nevěděl?“

„Ne, na mou čest!“

„Tak vida! Přece jsi mě chtěl napálit. Kdyby ne, copak by sis vzal ode mne
rádio za kus bezcenného papíru? Nemám pravdu?“

„A jak je možné, Nicola, že jsi věděl o té bankovce?“

„Viděl jsem, jak tam předevečím večer vsunul jeden tvůj host peníze jako
obětní dar pro svatého Antoníčka.“

Nino se hryzl do rtů. „A bylo to hodně peněz?“

Nicola odpověděl: „O nic více a o nic méně, než jakou cenu mělo mé rádio.“

„Když se to vezme,“ řekl Nino zamyšleně, „celý náš spor se týká toho světce,
totiž svatého Antoníčka vystříženého z časopisu.“

Nicola se drbal na hlavě. „Když se to vezme,“ hučel, je to tak. Můžu ti ho,
Nino, zase vrátit.“

„Ale to přece ne!“ odpověděl Nino důstojně. „Obchod je obchod. Jednou jsme
si plácli, a to mezi čestnými lidmi platí!“

A dali se oba do smíchu. Lezli dolů po kamenných řadách a sešli se ve středu

kruhového amfiteátru, zarostlého trávou. A tady se vzali kolem ramen a je-
den druhého plácal po zádech. Potom oba Momo objali a volali: „Díky, Momo!
Tisíceré díky!“

Když po nějaké době odešli, Momo jim z dálky ještě dlouho mávala. Byla ráda,
že se její přátelé Nino a Nicola zase smířili.

A ještě jindy přišel k Momo malý chlapec a přinesl v kleci kanára, protože mu
ptáček přestal zpívat. To byl mnohem těžší úkol. Momo musela naslouchat
kanárčí řeči po celý týden, než začal opeřeneček znovu trylkovat a prozpěvo-
vat slavné ptačí skladby.

Momo naslouchala každému. Naslouchala mluvě psů i pláči koček, zpěvu
cikád a skřehotání žab a také naslouchala dešti a větru, který se honil v ko-
runách stromů. A všechno k ní mluvilo vlastní řečí.

Někdy za tichého večera, když všichni její přátelé odešli domů, seděla ješ-
tě dlouho v obrovském kruhovém prostranství starověkého divadla a nad ní
se klenula obloha posetá třpytivými hvězdami. Za takových večerů Momo na-
slouchala velkému tichu.

Bylo jí, jako by se ukryla v koutečku nějakého velkého ucha, které slyší, co
se děje daleko ve světě hvězd. Měla pocit, že k ní zaznívá tichá, a přece moc-
ně se rozlétající hudba, která ji celou pronikala podivným, zvláštním způso-
bem.

Za takových nocí měla Momo ty nejkrásnější sny.

Kdo si ještě teď myslí, že naslouchat někomu nebo něčemu není vůbec nic
mimořádného, jenom ať zkusí, jestli to také tak dovede.

Spánek	441 504 000 vteřin
Práce	441 504 000 vteřin
Jídlo	110 376 000 vteřin
Matka	55 188 000 vteřin
Andulka	13 797 000 vteřin
Nákup atd.	55 188 000 vteřin
Přátelé, zpěv atd.	165 564 000 vteřin
Tajemství	27 594 000 vteřin
Okno	13 797 000 vteřin
Celkem:	1 324 512 000 vteřin

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

GOSCINNY SEMPÉ: MIKULÁŠOVY PRAZDNINY

Albatros, Praha 1981

NAROZENINY MARIE-HEDVIKY

Na dnešek jsem byl pozvaný na oslavu narozenin Marie-Hedviky. Marie--Hedvika je sice holka, ale je fakt bezvadná. Má žluté vlasy a modré oči a je celá růžová a je to dcera Plátkových, našich sousedů. Pan Plátek je vedoucí v oddělení obuvi v obchodním domě Malý stírádal a paní Plátková hraje na klavír a zpívá k tomu pořád jednu a tu samou píseň, plnou všeli-jakých trylek, což je každý večer dobře slyšet až k nám.

Maminka koupila pro Marii-Hedviku dárek - malou kuchyňku s kastroly a všelijakým kuchyňským náčiním, ale mně se nezdá, že by si s tím někdo mohl vážně hrát. A pak mi maminka dala tmavomodré šaty s kravatou a namazala mi vlasy brilantinou, aby držely učesané, a řekla mi, že musím být strašně hodný, že se musím chovat jako pravý muž, a doprovodila mě až k Marii-Hedvice, až ke dveřím jejich domu. Já jsem se těšil, jelikož mám oslavy narozenin rád a mám rád Marii-Hedviku. Je sice fakt, že na všech narozeninách nejsou kluci, jako třeba Vendelín nebo Augustýn, Albín, Viktorín, Kryšpín, Jáchym a Fridolín, to jsou moji kamarádi ze školy, ale všude se nějaká zábava najde. Je tam vždycky dort a hrajeme si na kovboje, na četníky a zloděje, zkrátka je to prima.

Otevřela nám maminka Marie-Hedviky a začala vyřezávat všelijaké výkřiky, jako by ji překvapilo, že přicházím, ačkoli sama telefonovala naší mamince a pozvala mě. Byla ke mně moc hodná a říkala, že jsem zlato, a potom zavolala Marii-Hedviku, aby se podívala na krásný dárek, který jsem jí přinesl. Marie-Hedvika přišla, ještě růžovější než obvykle, v bílých šatech plných volánků, a fakt jí to moc slušelo. Já jsem se dost styděl, když jsem jí měl dát ten dárek, jelikož jsem byl přesvědčený, že se jí bude zdát pitomý, a souhlasil jsem s paní Plátkovou, když říkala mamince, že jsme to neměli dělat. Ale zdálo se, že Marie-Hedvika je s kuchyňkou náramně spokojená. Ty holky jsou ale cvoci! A potom maminka odešla, ale předtím mě ještě napomenula, abych byl děsně hodný.

Vešel jsem do Plátkovic domu a byly tam už dvě holky, taky šaty samý volánek. Jedna se jmenovala Melánie a druhá Eulálie a Marie-Hedvika o nich prohlásila, že to jsou její nejlepší kamarádky. Podali jsme si ruku a já jsem se šel posadit do křesla v rohu pokoje, zatímco Marie-Hedvika ukazovala svým nejlepším kamarádkám kuchyňku. Melánie řekla, že má úplně stejnou, ale větší, a Eulálie řekla o Melániině kuchyni, že určitě není tak hezká jako porcelánový servis pro panenky, který ona, Eulálie, dostala k svátku. A začaly se všechny tři hádat.

Potom někdo zazvonil, a pak zase a znovu, a začaly přicházet spousty holek a všechny měly na sobě šaty s volánky a dávaly Marii-Hedvice samé nemožné dárky, a jedna nebo dvě z nich si dokonce s sebou přinesly panenky. Kdybych to byl věděl, byl bych si vzal kopací míč.

Potom paní Plátková řekla:

„No tak, už jsou tu všichni. Můžeme začít se svačinou. Prosím, ke stolu!“

Když jsem viděl, že jsem tu jediný kluk, měl jsem tisíc chutí vrátit se domů, ale neodvažoval jsem se, a když jsme šli do jídelny, bylo mi pekelně horko v obličeji. Paní Plátková mě posadila mezi Otýlii a Emílii, což byly taky, jak mi řekla Marie-Hedvika, její dvě nejlepší přítelkyně.

Paní Plátková nám dala každému na hlavu papírovou čepici. Já jsem dostal špičatou klaunskou, která držela na gumičku. Holky se smály, když se na mě podívaly, a mně z toho bylo v obličeji ještě větší horko a kravata mě škrtila, div jsem se nezalkl.

Svačina nebyla špatná. Bylo tam čajové pečivo a čokoláda a potom přinesli dort se svíčkami a Marie-Hedvika je sfoukla a holky jí tleskaly. Já jsem, ani

nevím proč, neměl moc hlad. A přitom je svačina hned po snídani, po obědě a po večeři moje nejzamilovanější jídlo. Mám ji skoro tak rád jako namazaný chleba, co si nosím do školy na přesnídávku.

Holky jedly hodně, jim chutnalo. Celou tu dobu mluvily všechny najednou, smály se a dělaly, jako když krmí dortem svoje panenky.

Potom nám paní Plátková řekla, že se zase vrátíme do salónu, a já jsem se šel posadit do křesla v koutě.

Marie-Hedvika se postavila doprostřed salónu s rukama sepjatýma za zády a přednášela nějakou básničku o ptáčkách. Když skončila, všichni jsme jí zatleskali a paní Plátková se zeptala, jestli by ještě někdo jiný nechtěl něco přednést, něco zarecitovat, zatančit nebo zazpívat.

„Co Mikuláš?“ navrhovala. „Takový roztomilý chlapec jistě umí nějakou básničku.“

Měl jsem v krku obrovský knedlík, a tak jsem jenom mlčky zavrtěl hlavou, a holky se chichotaly, jistě jsem s tou špičatou čepičkou vypadal jako kašpar. Vtom vyskočila Otýlie, dala svou panenku do opatrování Leokádii, šla k pianu, a vystrkujíc špičku jazyka, zahrála jakousi melodii. Jenomže zapomněla konec a dala se do breku. Paní Plátková vstala, řekla, že to bylo velice hezké, dala Otýlii pusku a nám nařídila, že jí máme zatleskat, a tak holky tleskaly.

Pak Marie-Hedvika nakupila doprostřed koberece všechny dárky a holky nad tím povykovaly a smály se, a přitom v celé té hromadě nebyla ani jediná kloudná hračka. Byla tam moje kuchyňka, ještě jedna kuchyně, o něco větší, šicí stroj, šaty pro panenky, skříň do panenkovského pokojíčku a malá žehlička.

„Proč si nehraješ se svými kamarádkami?“ zeptala se paní Plátková.

Díval jsem se na ni a mlčel jsem. Paní Plátková zatleskala a zvolala:

„Už vím, co teď budeme dělat! Kolo! Já budu hrát na piano a vy budete tančit!“

Nechtěl jsem jít, ale paní Plátková mě vzala za ruku a musel jsem podat jednu ruku Evženií a druhou Eulálii a udělali jsme všichni kolo, a zatímco nám paní Plátková hrála svou píseň, točili jsme se dokola. Napadlo mě, že kdyby mě viděli kluci, musel bych přestoupit na jinou školu.

A potom se u dveří ozval zvonek a byla to moje maminka, přišla si pro mě. Když jsem ji uviděl, byl jsem šťastný jak blecha.

„Mikuláš je zlatíčko,“ řekla paní Plátková mamince. „V životě jsem neviděla tak hodného chlapce. Snad je trochu plachý, ale z našich malých návštěvníků je to nejlépe vychované dítě!“

Maminka se tvářila trochu překvapeně, ale spokojeně. Doma jsem si mlčky sedl do křesla, a když tatínek přišel domů, zeptal se maminky, co mi je.

„Jsem na něho opravdu pyšná,“ řekla maminka. „Byl dnes na oslavě narozenin naší malé sousedky a byl mezi hosty jediný chlapec, a paní Plátková mi řekla, že je ze všech nejlíp vychovaný!“

Tatínek si chvíli mnul bradu, pak mi sundal špičatou čepičku, pohladil mě po vlasech, utřel si kapesníkem brilantinu z prstů a zeptal se mě, jak jsem se bavil. Místo odpovědi jsem se dal do breku.

Tatínek se rozesmál a ještě ten večer mě vzal do kina na film, kde byli samí kovbojové, mlátili se po hlavě a v jednom kuse stříleli z koltů. Bing! bing! bing!

Když přijde jaro

a začne být teplo a krásně, má člověk

někdy pocit, že to je

ve škole už k nevydržení. Ve většině

případů zůstane u toho pocitu.

Ale někdy se stane, že se člověk přece

jen pokusí o únik.

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2010

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K SOBOTNÍM PŘEDSTAVENÍM

FRANTIŠEK NEPIL: POHÁDKY Z PEKELCE

Sedistra 1996

O HADOVCE SMRDUTÉ

Kdyby nebylo hříbka, bedly jedlé, kozáka a podmásníka, byla by hadovka už dávno mezi houbami. Tuze o to stála, chudinka, a zatím musela být tak dlouho stranou, a doopravdy jen kvůli hříbkovi, bedle, kozákovi a podmásníkovi, protože ti ji počítali mezi hady. Ale jenom ti! Klouzek proti ní nic neměl, ani liška ne, ani žampion, ani ucháč. Proč odhánět toho, kdo nikomu nic nedělá a má jen radost, že si může poslechnout veselé povídky. Houby vždycky uměly vyprávět, ty si toho navymýšlely, že si to ani neumíte představit! Každá si něco přidá, něco přilže, jedna houpá druhou - ale ne ve zlém, to ne, jen tak z legrace, a taky aby to bylo zajímavější.

Nejvíce tedy práší prašivky, ale takový hříb satan není za nimi nijak pozadu. Hříb satan vždycky vypravuje, jak poroučí celé rotě hříbů čertů, a ti že topí pod kotlíky v houbářském pekáčku a v kotlících smaží míchanici z nejhorších houbářů. To se ví, že to není pravda, hříby čerti totiž stejně nejsou, ale dobře se to poslouchá.

Kuřátka sličná ho chtějí trumfnout a začnou si vymýšlet, že z nich jednou budou slepičky sličné, ještě prý ani nevědí, jestli leghornky sličné, vlašky sličné či české kroupky sličné, ale v každém případě prý budou bydlet v kurníku a dostanou proutěnou kukaň a zrní.

Kuřátka jarmuzová nechtějí zůstat pozadu a tvrdí:

„To nic není, z nás budou slepičky jarmuzové a dostaneme ještě větší kurník, ještě větší kukaň a ještě větší zrní, to teprve budete koukat!“

Hříb kovář to všechno poslouchá a vrčí: „Safrá, já tu tak stojím a nic nedělám - půjdu do kovárny, rozdělám oheň a ukovu pár podkov.“

Ale všechny houby dobře vědí, že hříb kovář nemá ani měch, ani kovadlinu, ani pertlík, a že se stejně do ničeho nepustí. Jen ucháč obecný mu na to po každé naletí a přemlouvá ho:

„Kampak bys chodil, jen tu s námi buď, však ti práce neuteče!“

Má totiž strach, že se jednou hříb kovář do práce opravdu dá. To by byl ucháč nerad, když kují podkovy, to je rámus, bim bim bum báb, a to ucháč nemá rád; musel by si zacpávat uši a neslyšel by, co si ostatní povídají.

Hadovka to vždycky poslouchala se zatajeným dechem a její malé miminko, malá hadovička, taky. Obě se bavily - až jim to obyčejně zkazil kozák, bedla, hříbek nebo podmásník.

„To byste nevěřili,“ přišla jednou se svou troškou do mlýna liška, „co se mi dnes stalo. Začalo pršet a chci se schovat. Koukám - ve stráni je docela čerstvá nora. Vlezu tedy do ní a ona vám byla plná králíků! Kdopak to k nám leze? ptají se; a ten, co byl nejbližší, povídá docela klidně: Ále, liška. - Neumíte si představit to pozdvižení! Ti zadní mi neviděli na nohu, mysleli tedy, že jsem čtyřnohá liška a začali křičet: Pomóóó! pomóóó! a utíkali z nory, jako by jim očásek hořel!“

Houby na to „Hihhihi hihhihi“ - a smály se, až jim padaly kloboučky do čela.

A tu to hadovka nevydržela a zeptala se:

„A ten králíček, co byl nejbližší, taky utek?“

Liška jí chtěla odpovědět, ale bedla ji předešla a rozkřikla se: „Co je ti do toho! Ty se mezi nás nepleť a jdi kousek dál!“

„Že se to ptala hadovka smrdutá?“ chytil se za nos hříbek, „fujtajxl, mně se už hodnou dobu zdá, že tu něco páchne!“

„To se ví, že to je hadovka smrdutá,“ ušklíbl se podmásník, „jdi pryč, mezi námi nemáš co dělat!“

„Správně!“ připojil se kozák, „hadovka ven!“

„Vždyť vám nic nedělám,“ vhrkly hadovce do očí slzy, „poslouchám a nic víc.“ A přitiskla k sobě své malé hadovčí miminko, malou hadovičku smrdutou, která tomu nerozuměla a začala se bát.

„Ty nemáš co poslouchat,“ odsekl hříbek, „jednou provždy si pamatuj, že tě mezi sebe nechceme!“

„Nechceme, protože jsi podezřelého původu,“ zamračil se na ni kozák, „protože jsi výstřední a protože zapácháš jinak než my, normální houby.“

„Každá houba je nějak cítit,“ bránila se tiše hadovka, „jedna tak, jiná jinak.“ Ale bedla ji odbyla:

„Jenže ty nejsou podezřelého původu a nejsou výstřední.“ A říkali o hadovce, že je podezřelého původu, protože se nerodí jako jiné houby. Hadovka se rodí z vajíčka. Z vajíčka skoro k nerozeznání podobného vajíčku slepičímu, až na to, že je takové kožené, jako vajíčko hadí.

A vyčítali jí, že nenosí klobouk. Hříbek, bedla, kozák a jiné houby nosily klobouk, ale hadovka ne. Ta měla zelenou lyžařskou čepici, takového zeleného kulicha, ale proč by nemohla nosit kulicha, když jí slušel, že ano? Jenže co naplat, nikdo se jí nezastal, vzala tedy své malé hadovčí miminko a šla.

„Tak utek ten králíček, co byl nejbližší, nebo ne?“ naléhala malá hadovička, ale hadovka nic, hadovka polykala slzy. Bolelo ji, že se jí ostatní houby strání, trochu se za to i styděla před svým miminkem a bylo jí hořko, že ani malou hadovičku nebudou pouštět mezi sebe. A to jen proto, že je podezřelého původu, nosí kulicha a páchne jinak, než ostatní houby.

Najednou zapraskaly větvičky - a hrůza hrůzoucí - před hadovkou stanuli dva houbáři. Oba měli v rukou košíčky, oba měli ukrutánské nože, a šel z nich strach až do houští. Do všech hub jako když střílí, jenom hadovka, chudák, se nestačila nikam schovat. „Podívej, tatí, houbá!“ povídá ten menší, jenž byl sice o hodně menší než ten větší, ale zase o hodně větší než hadovka, která leknutím div nezkaženla.

„Tu nech, to je hadovka smrdutá,“ povídá ten větší, který byl tak veliký, že hadovka ani neviděla, jestli má klobouk nebo kulicha.

„Tak já seberu tu malou,“ zase ten menší.

A v hadovce hrklo. Sebrat její malé miminko, sebrat jí to jediné, co má. Naštěstí ten větší zase řekl:

„Tu taky nech, hadovky nejsou k jídlu.“

„Tak já do ní kopnu,“ rozhodl se ten menší. „Kopnu do ní, aby se rozprskla hodně do široka.“

Tak se rozhodl, a víte, že se našly houby, které to hadovce přály? Bedla se smála hahaha, hihhihi a taky hříbek, podmásník a kozák, na to že si počkají, ta že si stejně nic jiného nezaslouží! Ale liška jí litovala, i ucháč, a kovář kroutil hlavou, prý to jsou dneska lidi, to je mládež, čemu je v té škole učí, to za mého mlada nebylo.

„Proč bys do ní kopal,“ povídal ten větší houbář tomu menšímu, „to je taková zvláštní, neobvyklá houba, snáší vajíčka.“

„Vajíčka?“ podivil se ten malý, a najednou začal cítit k hadovce obdiv.

„Ano, bílá kožená vajíčka, a k zemi je přivazuje bílým koženým provázkem.“

„To bych chtěl vidět!“

„Tak do ní nekopěj, třeba tu zítra nějaké bude.“

A malý už do ní nechtěl kopnout. Ale představte si tu zlomyslnost, že kozák vystrčil hlavu z trávy a naváděl ho:

„Jen do ní kopni!“

„Stejně je podezřelého původu!“ vyhlédl z mechu hříbek.

„Je výstřední, nosí kulicha!“ vyjukl zpod větvičky podmásník.

„A páchne jinak než my!“ rozhrnula kapradí bedla.

Ale to jim bylo osudné. Houbáři je sice neslyšeli, houby mají příliš tenké hlásky, a lidé tak tenounké hlásky neslyší, ti slyší jen tlusté hlasy. Bedlu ani hříbka, ani ty další nezaslechli, ale zahlédli všechny čtyři. Šmik šmik šmik - už je měli v košíku! A pak šli dál. Teprve pak se dostala hadovka mezi houby. Liška jí totiž povídala:

„Ty, hadovko, uměla bys snést do zítřka to vajíčko?“

„To já snesu, to nic není,“ odpověděla hadovka. „

redakčně kráceno

POTKALI JSME...

Terezu Líbalovou, recitátorku II. kategorie

S Terezkou Líbalovou se velmi dobře známe. Každým týdnem se s ní setkáváme u nás v ZUŠ. Nebylo pro ní tedy žádným problémem odpovídat nám na naše všetečné dotazy.

Ty jsi na celostátní přehlídce Dětské scény poprvé. Pověz nám co jsi si pod pojmem celostátní přehlídka představovala?

Nejdřív jsem se bála, nevěděla jsem co od toho mám čekat. Ale zjistila jsem, že to bylo zbytečné... Už jsem si našla i kamarádku.

Co se ti tu zatím nejvíc líbí?

Nejvíc mě baví dílny. Hrajeme tam různé hry, abychom se lépe poznali a spřátelili.

Jak si myslíš, že se ti tu bude recitovat?

Myslím si, že dobře. Sálek se mi líbí. Jenom doufám, že nebude takový horko.

To doufáme všichni. A teď základní otázka: Kvůli čemu si myslíš, že se takovéto přehlídky pořádají?

No, abychom se tu skamarádili(to mi nedělá žádný problém) a abychom v recitaci získali zkušenosti a hlavně jistotu.

M+M (Jan Mrázek a Vít Malota)

Terezu Chovítovou, recitátorku IV. kategorie

Tereza Chovítová se od ostatních recitátorů něčím liší. Nejenom, že je na celostátní přehlídce poprvé, ale hlavně je tu náhodou. Jak se nám svěřila, recitaci původně dělat nechtěla...

Co tě k recitaci tak náhle přivedlo?

Divadlo a recitaci dělala vždy moje starší sestra, já jsem odjakživa spíše na muziku. Letos mi ale řekli: „Alespoň to vyzkoušej.“ Tak jsem to zkusila a jsem tu.

Co jsi od přehlídky Dětská scéna čekala?

No, tak třeba u dílen jsem si myslela, že tam všichni budou jenom tak stát a koukat, nikdo se nebude chtít zapojit, všem to bude trapné.

...A co si myslíš po absolvování prvních dílen?

Je to výborný-moje obavy se naštěstí nenaplnily. Ale záleží samozřejmě také hodně na kolektivu, jak se zrovna sejde.

Co se ti na recitaci začalo líbit?

Ta možnost stoupnout si před lidi a projevit svůj vlastní názor. To je podle mě nejdůležitější. Nejvíc mě štve ti recitátoři, kteří při recitaci předvádějí sami sebe. To pak pro mě není recitace!

M+M

VČERA JSME SI VŠIMLI...

recitátorů

ZASLECHLI JSME... O III. KATEGORII

Diváci

Jindřiška Fialová (recitátorka IV. kategorie): *Nejvíc se mi líbil ten text s tatínkem na hradě [text v podání Bořivoje Raiskuba] a ten o holce, jak uvízla ve výtahu [text v podání Lucie Váňové].*

Eva Herzogová (lektorka dílen pro děti ze souborů): *Obdivuju recitátory, že v tomto horku vůbec zvládnou mluvit, v tomto sále, který se sice snaží být větráný, ale vzhledem k počasí to nejde. Muselo to být pro ně určitě těžký, před tolika lidma, kde se navíc všichni ovívají, a oni [recitátoři] by taky chtěli, ale nemohou.*

Viděla jsem staré známé, třeba Báru Kachlířovou z Brna nebo Davida Všeťičku z Ostrova, na které jsem se těšila. Rozhodně tu zazněla spousta zajímavých textů, které jsem třeba neznala a které mohly být i inspirací pro ostatní pedagogy a doprovod přednášečů. Ve třetí kategorii jde cítit, že je to kategorie na rozhraní, že některé texty jsou ještě humorné a více dětské, některé už naopak zasahují do té starší sekce. Vybrat texty pro tuto kategorii je, myslím, dost těžké.

Recitátoři III. kategorie

Vojtěch Kříž: *Bylo to dobrý, lepší než v krajském kole, protože tady už jsou ti nejlepší recitátoři z celé republiky, takže už to bylo o něčem jiném.*

Jakub Vlášek: *Určitě jsem byl nervóznější na krajském kole, tady jsem si to spíš užíval a neměl jsem vůbec trému. Líbí se mi texty, co jsou zajímavý a těžký.*

Kamijon

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... čtenáře motoristy

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... čtenáře turisty

Tak a je to tady - další ročník Dětské scény byl zahájen. Pro mne to letos znamená, že opravdu začínám setkáváním s přednesem, protože mohu navštívit seminář D vedený Emou Zámečnickovou.

I. HLEDÁNÍ

Ukázalo se, že přednes je opravdu spojen s hledáním. Hledá se především význam textu, vztah interpreta k textu, způsob, jakým se vlastní prožitek sdělí, ale hledá se i místo, na kterém by se o tom všem mohlo pohovořit. Nejdřív Ema a její seminaristé skutečně hledali to místo. Park u „Lesárny“ je sice rozlehlý, ale odevšad se ozývaly ohlasy činností jednotlivých dílen pro recitátory. Nakonec se všem zalíbilo stinné místo pod stromem a seminář mohl být opravdu zahájen. Úvodní setkání nebylo dlouhé, brzy měla začít vystoupení recitátorů III. kategorie, ale i tak Ema dokázala se seminaristy navázat kontakt, který sliboval, že práce v semináři bude příjemná. Pro lektora je vždycky důležité znát očekávání seminaristů, a tak se v úvodním kolečku všichni představili a odtajnilo své představy. Katka se chystá na přijímací zkoušky na pedagogickou fakultu a ráda by věděla, na co se má v práci s dětmi zaměřit, pokládá se za úplného začátečníka. Martina učí na vesnické ZŠ, vede dramatický kroužek. Chce vědět, podle čeho porota rozhoduje o postupu dětí do dalších kol. Jana učí na 2. stupni ZŠ a snaží se co nejvíce uplatňovat poezii a přednes ve své práci s dětmi. Zdeněk se od divadla pomalu dostává také k přednesu a chce se dozvědět víc, aby mohl děti lépe motivovat. Pavla se zabývá dramatickou výchovou, byla i hlasovou terapeutkou. Chtěla by najít inspiraci, jak udržet zájem dětí o text i po delší práci s textem. Bára učí na ZŠ, vedla dramatický kroužek. Také ji zajímá způsob motivování dětí. Radka učí na ZUŠ literárně dramatický obor a sborový zpěv. I ona chce najít klíč k hodnocení přednesu. Trochu později se do práce v semináři zapojily tři další účastnice, patnáctiletá středoškolačka a dvě dospělé. Jedna z nich je učitelkou gymnázia ve Varnsdorfu. Začíná dělat kurz dramatické výchovy, vede na škole dramatický kroužek a věnuje se i přednesu. Dělá jí radost, když může pracovat pro děti, které mají o přednes opravdu zájem. Taková je i její studentka Natálka, u níž její maminka, která je zároveň i dceřinou asistentkou, podporuje zájem o literaturu a přednes. Natálka má pohybové problémy, ale to jí, především díky mamince, nebránilo účastnit se semináře. Může si tak užít atmosféry přehlídky, i když sama do Trutnova nepostoupila, protože v nižším stupni soutěže skončila jako třetí.

Ema tedy zjistila, co účastníci od práce v semináři očekávají, a může tak přizpůsobit program jejich zájmům. Pak Ema připravuje seminaristy na vystoupení recitátorů III. kategorie. Ve své knize Cesta k přednesu aneb Průvodce pro mladé recitátory nalistovala kapitolu Obecně platná hodnotící kritéria

... semináře pro doprovody recitátorů

... zahájení

VČERA JSME SI VŠIMLI ...

... semináře recitátorů IV. kategorie

recitačních přehlídek a cituje Emu: "V propozicích platných pro přehlídky všech stupňů se píše, že hlavní kritéria hodnocení a výběru recitátorů do vyšších kol jsou: přirozenost dětského projevu a vybavenost recitátora, umělecká hodnota textu, přiměřená interpretační úroveň dítěte, schopnost uchopit text a tvořivě ho interpretovat, celková úroveň a kultura projevu." (str.97) Na to by se seminaristé měli při sledování výkonů recitátorů zaměřit. Ema zdůrazňuje, že přehlídka umožňuje věnovat se konkrétním vystoupením a na základě těchto debat dospět k obecnějším poznatkům o přednesu. Tedy zabývat se tím, co seminaristy zajímá. O tom všem ovšem budou hovořit až na večerní části semináře. Už je 15 hodin a přehlídka recitátorů III. kategorie začíná.

II. HRA NA POROTU

Nevím, kde si obyvatelé Trutnova obvykle dávají schůzky, ale seminaristé Emy Zámečníkové se sešli v 19.30 u kašny na náměstí. Seminář pokračoval v učebně ZUŠ. Ema rozdala texty, které si recitátoři III. kategorie vybrali k interpretaci. Ema vybízí k tomu, aby seminaristé vyjadřovali svůj názor. Co se jim líbilo, co nelíbilo a proč, aby si trochu vyzkoušeli práci poroty. Ema stále zdůrazňuje, že veřejné vystoupení recitátora je sice důležité, ale nejdůležitější je proces, kterým se k němu dospěje. Proces, který by měl probíhat ve všech školách a hodinách literatury. V úvodu večerního setkání se také hovořilo o specifčnosti věku recitátorů III. kategorie, kdy je někdy protiklad mezi fyzickým zjevem a duševní vyspělostí recitátorů, což činí výběr textu obzvlášť obtížným. A to bylo jedním z témat, o kterých se hovořilo. Výběr textu. Na konkrétních příkladech se ukazovalo, jak je nutné, aby text odpovídal věku, fyzickému zjevu, vyspělosti recitátora, aby nesklouzával do laciné podbízivosti, aby nezůstal na povrchu, jinak není pro diváka a posluchače uvěřitelný. Po výběru textu je důležité určit žánr, rozeznat, zda se jedná o poezii nebo prózu. Debata se rozvíjí zajímavě. Probírá se jeden text za druhým. Seminaristé si porovnávají svá hodnocení, každý si nachází odpovědi na své otázky. Ema vždy nabízí cesty, kterými se debata má dál ubírat. Další důležitou otázkou je důvod, proč recitátor chce text říkat. Líbí se mu natolik, že chce sdělit svůj zážitek ostatním. Text se mu nejen líbí, ale také mu rozumí, snaží se zjistit, za jakých okolností ho autor napsal. Recitátor chce předat zážitek. Ema říká, že ideální je, když se recitátor těší, až to posluchačům řekne. Další okruh otázek se týká rozdílu mezi divadlem a přednesem. Upozorňuje se na nebezpečí sklouznutí do přehrávání, do sentimentality projevu. S tím souvisí i způsob interpretace přímé řeči, při které se často chybí a sdělení se nepodá jako jeden celek, ale se zbytečnou pauzou mezi větou uvozovací a přímou řečí. Potíže vyjádřit celistvost myšlenky nastávají i v poezii v okamžiku, kdy je v básni přesah. Hromádka textů, ke kterým se seminaristé vyjádřili, pomalu roste. Čas však ubíhá daleko rychleji. Věžní hodiny odbily 21 hodin. Ema dává seminaristům na výběr, zda ještě pokračovat, nebo práci dokončit při zítřejším semináři. Emě se zdá, že náročný den, který mají seminaristé za sebou, umocněný opravdu tropickým vedrem, způsobuje velkou únavu, která může práci brzdit. Stejně ještě chvíli v práci pokračují a v závěru řekla Radka: „Mně to baví.“ Myslím, že nemluvila jen za sebe.

Jindřiška Bumerlová

DNES HRAJÍ...

DS TRUHLÍCI PŘI ZUŠ VL. AMBROSE PROSTĚJOV NAROZENINY MARIE-HEDVIKY

Tento soubor se nám ovšem bohužel nezdařilo kontaktovat vůbec a bude tak pro nás překvapením největším. Názory jeho členů na divadlo, či jejich způsob práce budeme muset rozpoznávat při zhlédnutí jejich inscenace Narozeniny Marie-Hedviky. Víme jen, že soubor vedený Hanou Kotyzovou jistě pracuje způsobem, který deklaruje ZUŠ na svých internetových stránkách. Ve své práci tedy rozvíjí komunikační dovednosti žáků, obrazotvornost a tvořivost, či vede ke sebezpoznání a reflexi. Přeji tedy alespoň touto cestou souboru „zlomte vaz!“

Michal

DNES HRAJÍ...

DIVADÝLKO NA STRÁNI, ZŠ NA STRÁNI DĚČÍN VI O HADOVCE... A JINÝCH HOUBÁCH

Hlavní hrdinové z Divadýlka na Stráni z Děčína

Divadýlko na Stráni jsem potkal při odpolední cestě za odpočinkem ve stínu parku. Mou žádost o rozhovor velice přívětivě přijaly děti i paní učitelky, vydali jsme se tedy do chladivého stínu společně. Po cestě jsem se dozvěděl, že věk členů souboru se pohybuje od první až do čtvrté třídy a soubor že čítá šestnáct členů (což prý není nijak moc v porovnání se školními třídami herců, z nichž by se paní učitelky, podle jejich slov, zbláznily).

Měl jsem v plánu rozhovor týkající se divadla, dramatu. První drama nás ovšem překvapilo ještě před začátkem rozhovoru. Jeden z herců kdesi po cestě vlakem ztratil mobil. Po chvíli detektivní pátrání po možných příčinách a pachatelích (bohužel bez pozitivního výsledku) utichlo a my jsme našli místo pro odpočinek, oddálený ovšem poněkud mými všetečnými otázkami.

Přesto, že se členové souboru jistě již viděli v lůně divoké přírody, na dosah blízké kašny a tajemné šachty, povídaly si se mnou více než ochotně a také nesmírně zajímavě. Protože jsou skupinou opravdu velikou, a protože jsem byl po každé otázce zavalen odpověďmi, nepodařilo se mi zaznamenat jména divadelníků a s Vámi teď ze stránek hovoří soubor. Veliký, chytrý a zábavný chór Divadýlka na Stráni.

Jaká další dramata se vám přihodila po cestě do Trutnova?

Seznámili jsme se s kamarádkou. Jmenuje se Martina.

Já jsem seděl s Martinem a taky jsem se ní seznámil.

A mně se zase rozbil batoh.

A malýmu Kubíkovi málem spadl na nohu kámen.

Nakonec jste dorazili a přijeli jste hrát divadlo. Co si myslíte, že je na divadle nejdůležitější?

Snažit se.

Abysme to dělali, že se to opravdu děje.

Aby nás to bavilo.

Abychom to nezkazili.

A taky je důležitá paní učitelka.

A proč je důležitá paní učitelka?

Protože ta nám řekne, co máme dělat.

Důležité je také soustředit se na to, co děláme, aby se nám to povedlo.

Musíme se učit doma text.

A tohle všechno, co jste říkali, vy zvládáte?

Ano. No, skoro. Musíme taky poslouchat paní učitelku, abychom postupovali do dalšího kola.

Určitě jste někdy viděli i jiné divadlo než svoje. Co myslíte, že je důležité aby divadlo bylo opravdu divadlem?

Kostýmy.

Hudba nebo kulisy.

Bubny.

A v čem je důležitý buben v divadle?

Protože já na něj hraju.

Protože martin hraje jako lháře –

Aha, tak ve vašem divadle je důležitý buben. A co je tedy ve vaší Hadovce ještě důležité?

Hádání. Že se vždycky hádáme mezi liškou a kuřátkama.

Nás baví nejvíc třeba, když dostaneme nový kostýmy, tak se nám to líbí. Nebo některý nový písničky.

Mně se taky líbí písničky.

Že se něco naučíme, že můžeme ukázat, co umíme.

VČERA JSME SI VŠIMLI...

... semináře recitátorů II. kategorie

VČERA JSME SI VŠIMLI ...

... Divadýlka na Strání před spaním

DNES HRAJÍ...

DIVADÝLKO NA STRÁNI, ZŠ NA STRÁNI DĚČÍN VI O HADOVCE... A JINÝCH HOUBÁCH

A nejlepší je, že to děláme spolu.

Líbí se mi srandovní scény.

Jak se vám spolu pracuje, když jste rozdílné staří?

Někdy kluci druháci, když dělají blbiny, musí je paní učitelka okřiknout. Ale někdy jsou zase dobří. třeba jako hřib kovář.

A jednou Martin shodil klavír.

Ted' promluvíly starší holky. A co vy, kluci? Jaké máte zážitky ze zkoušení? (Dávám slovo právě probírané skupině druháků)

Jak jsem mával šavlí, tak to se mi moc líbilo. je to hrozně srandovní.

Spíš vás to spolu baví a nebo máte spíš problémy a hádky?

Spíš nás to baví.

Ale když se v tý hře hádáme, tak to je schválně.

Kdyby z vašich zkoušek někdo udělal divadelní hru, nebo kdyby je napsal jako příběh, jaký příběh by to byl?

Pohádka. Jo, ale já bych chtěla hrát v hororu.

Kdybyste mohli paní učitelky začarovat, proměnit je v nějakou bytost z příběhu, z pohádky, co by z nich bylo?

Čarodějky.

Žáby, protože by je mohl princ políbit.

Avatar.

Šebestová, měla by sluchátko, aby si vybrala, co by chtěla.

Jaký by měl být kladný hrdina?

Aby je všechny na poslední chvíli zachránil.

Hodnej a statečnej.

Krásnej.

Byl by silnej a všechny by porazil.

Byl by milej.

Byl by kouzelný.

A mohla by to být paní učitelka Spidermanka, aby nám udělala z pavučiny houpačku.

Princ, který zachraňuje

A jaký by měl být záporný hrdina?

Zlej.

Jako takovej temnej, že se moc neukazuje, že je hodně silnej.

Když je čaroděj, tak je může proměnit.

Mohl by se i proměnit i v hodného člověka.

Je něco, čeho bychom si my diváci měli ve Vaší inscenaci určitě všimnout?

Aby nás viděli v novinách, aby si o nás všichni přečetli.

Hlavně tý hadovky, že je smutná, že ji neberou. Je to hlavní role. Už ji neberou, protože nemá klobouk, potom ji vezmou. Ty houby ji odstrkují, jak jim nakonec zachrání život, tak se s ní skamarádí, tak s nimi může dělat to, co dřív chtěla, ale co předtím nemohla.

Všimnout, že se hodně snažíme.

Všimnout si všech lidí, který tam hrajou.

Když tančí mochromúrka a my se na ni jen díváme.

Můžete mi na závěr říci každý své jméno a proč hrajete divadlo? Proč je dobré být v tomhle souboru?

Andrejka: Báví mně divadlo, protože se mi líbí, když někde hrajou, já se na to ráda dívám, abych se to naučila taky.

Julie: Divadlo se mi líbí. Když tam třeba jsou herci, chtěla bych se vžít do jejich pocitů, když hrajou

Andrejka: Na divadle se mi líbí, že dobře vycházíme a snažíme se.

Terezka: Líbí se mi, jak se ve hře hádáme.

Kuba: Líbí se mi, jak kozák seká šavlí.

Martin: Na divadle se mi líbí, že se tam můžu i snažit, můžu tam všechno.

Miroslav: Můžeme se tam všechno naučit. A až budeme velký, můžeme hrát a vydělat si, vyhrát pohár.

Martin: Divadlo mně baví, je to takový hezký. Líbí se mi moje role.

Valča: Divadýlko se mi líbí, protože se mi líbí.

Lucka: Líbí se mi, protože nás tam učí paní učitelky.

Veronika: Divadlo se mi líbí, že je to zábava.

Klárka: Líbí se mi, že se tam něco se naučím. (Promiň, jméno se zachovalo ve špatné kvalitě) Když se něco naučíme

Natálie: Divadlo se mi líbí, že se něco můžeme naučit, je to zábava

Terezka: Divadlo se mi líbí, že se tam něco naučíme, je to prostě dobrý.

Děkuji vám za velinkánský rozhovor. Děkuji a zlomte vaz!

Já si nechci zlomit vaz....

Ale to už znělo z rozjařeného davu valícího se vstříc dramatičům v dobrodružných zákoutích parku.

Michal Ston

Soubor DIPAČÁPI ze ZŠ Nedašovská dorazí na Dětskou scénu až v den, kdy zahraje svou inscenaci. To nám zabrání, seznámit se prostřednictvím zajímavého rozhovoru na divadelní téma s jeho členy.

V tom, bychom se o práci DIPAČÁPI a o jeho inscenaci Děvčátko Momo a ukradený čas přece jen něco dozvěděli, nám to ale nezabrání. A to díky Karlu Tomasovi, jednomu ze dvou vedoucích souboru a také jednomu ze dvou dramaturgů a režisérů inscenace. Díky jeho ochotě můžeme tentokrát nahlédnout práci souboru jaksi z druhé strany barikády. I když v tomto případě toto bojovné sousloví poněkud pokulhává, není -li zcela nepatřičné.

Charakterizujte soubor v několika větách, prosím:

Většina třetáků, pátáků a deváťáků.

Druháci a třetáci spolu nevycházeli. Když tam vstoupili ti starší, změnilo se to, protože najednou pátáci nebyli ti starší.

Jak se rozhodujete o tom, co se bude hrát?

Je to metoda Dany Svobodové, dáváme jim na vybranou několik námětů. Měli jen 2 věci se stručnou charakteristikou. Bylo to těsný. Děvčátko Momo chtěli paradoxně ti starší.

Jak vypadá spolupráce dvou vedoucích?

Jsme tandem,. Vzájemná dohoda i s dětmi, snažíme se reflektovat jejich názory a chtění. My dva jsme rovnocenní. Většinou základ dá do kupy Dana, já jsem glosátor, který pomáhá dopracovat celek. Od Dany vychází většina tématu, motivy, které jsou vybrané z knížky, i když jsme o tom hodně debatovali.

Jak pracujete s dětmi s tématem? Mnozí učitelé téma nehledají.

My téma hledáme. Aby děti pochopily, o čem to je. Jestliže se hraje o tom, že na všechno je čas, že je potřeba poslouchat jeden druhého, že samoučelný ruch a shon je špatný. Dělat na toto téma etudy a pak fofrovat k přehlídce, to je paradox. Děti příběh chápou, alespoň hlavní téma. Dana vždycky vycházela od tématu.

Jak je to v průběhu zkoušení během roku?. Jak postupujete?

To, co my chceme, musí být pro ty děti nenápadné. Mluvíme s nimi o tématu. V rámci situací dojde někdy k překvapení. Není to tak, že děti dostanou text a jen se něco zkouší. Já jsem naladěný na stejnou linku, kterou Dana prosazuje, pak tak můžeme s dětmi pracovat společně. Je to záležitost společného tvoření. Důležité je pochopení smyslu jednání postavy, v rámci toho jim necháme aktérům poměrně velkou volnost. Tím, že nejsou tak fixovaní, tak to vyřeší i v jiném prostředí.

Když by se hodina - schůzka souboru zdramatizovala, který žánr by to byl?

Myslím, že pro děti je to vytržení ze světa ve škole. Dospělý je pro ně partnerem. Pro ně to je svět rovnosti, ve kterém mají zálibu, zábavu. Oni si hrají a tím se k něčemu dostávají.

Mluví za sebe, já jsem začal v tomto souboru pracovat až v tomto kalendářním roce. Pro můj život Dává mi to hodně energie pro život, i když je to vysilující.

Michal

... zaujetí a úsměvů

UFFO SI DNES VYBRAL

SÁM SEBE

Vzácní čtenářové, toto je moje rubrika. Každý den si do ní vyberu někoho zajímavého a toho vám představím. Ani na okamžik jsem nezaváhal, kým mám začít. Samozřejmě sebou samým. Jak jinak byste poznali moji jedinečnost než z mého vlastního brku? Jsem rodákem z Trutnova a byl jsem německy vychován. Nebyl jsem však ani Čech a ani Němec, nýbrž Bohemec! Studovat na gymnáziu jsem začal již v osmi letech a brzy jsem se stal vlastencem. Studoval jsem na filosofii v Praze a pak práva ve Vídni a vždycky jsem neměl rád Metternicha v duši jsem byl demokratem. Byl jsem u každé vzpoury. Ale hlavně, hlavně jsem byl spisovatelem. Německým i českým. Psával jsem lehké veršičky, ale také závažné realistické povídky ze života venkovského lidu. Ze života jsem odešel brzy, ve 43 letech v roce 1860 – ale nad Trutnovem bdím neustále a určitě víc než

Krakonoš! Nové kulturní centrum se také jmenuje po mně a ne po Líbrcoulovi!
Proto čtěte moje verše!

Rondel

(Terče osudu)

Poselstvo ostrostrělců na střelnici
chystá oslavu radosti postříbřenou
V zeleni stojí terče – pušky k líci!
Dukáty jsou tou první cenou

Po letech čtyřiceti mnohým do bot teče
Teď vzduchem letí svátek jako šíp:
Francouzi měli nejvzácnější terče!
Svobodu získali ti nejlepší

DNEŠNÍ PROGRAM - SOBOTA 12.6.

9.00 - 12.00	vystoupení recitátorů IV. kategorie
9.00 - 13.30	semináře A, B, C, S
10.00 - 10.50	1. blok vystoupení pro veřejnost
13.30 - 15.00	beseda lektorského sboru s recitátory IV. kat. a jejich doprovodem dílny pro recitátory II. a III. kategorie diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a III. kat. seminář D
15.30 - 15.45	zahájení přehlídky souborů
15.45 - 17.10	1. blok vystoupení souborů (kino) Narozeniny Marie-Hedviky , Truhlíci, ZUŠ Vl. Ambrose, Prostějov Děvčátko Momo a ukradený čas , DIPAČAPI, ZŠ a MŠ Nedašovská, Praha 5 O hadovce... a jiných houbách , Divadýlko na Stráni, ZŠ na Stráni, Děčín VI
17.20 - 18.20	diskusní kluby seminaristů seminář D
17.20 - 18.45	dětské diskusní kluby
19.30 - 21.30	večerní program pro recitátory (ND)
19.30 - 21.00	seminář k inscenacím 1. bloku

UFFO SI NAKONEC
PŘECE JEN VYBRAL...

Magdalenu Podrazilovou, recitátorku III. kategorie (Karel Čapek: Zahradníkův srpen)

1. Jak sis vybrala svůj text?

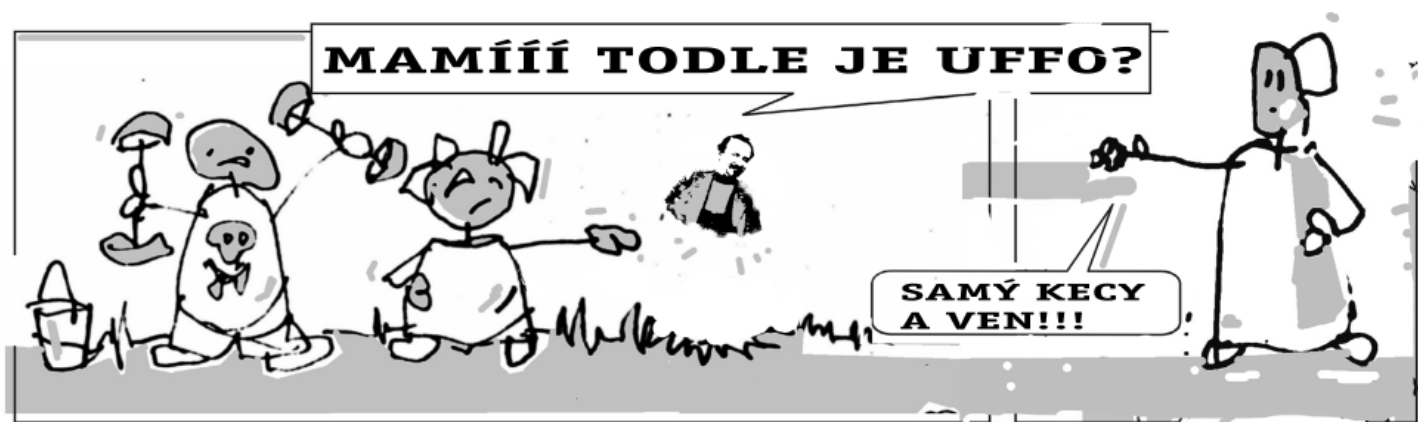
Chodím do divadelního souboru a na letním táboře míváme soutěže týkající se textů a recitace. Tenhle text přednášela kamarádka a mně se moc líbil.

2. Co tě na něm láká a baví?

Mně se prostě líbí, jak je tam ten zahradník – ten přístup a potouchlost textu.

(cenzurováno, možná zítra)

BLAŽKOVÁ - DÍL 2. - UFFO

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 1.

Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Jindřiška Bumerlová, Jonáš Konývka, Kamila Kostřicová, Michal Ston, Michal Drtina (sazba, foto), Jasanka Kajmanová (foto), Pavel Kocych (ilustrace) a Matěj letos není.
Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka – 12. 6. 2010 ve 5.30. Vychází 12.6. 2010 v 10.30.
Náklad – 333 ks.